

Titel: Fortegnelsen over Trykkefrihedens Skrifter II, stk. 26

Citation: "Fortegnelsen over Trykkefrihedens Skrifter II, stk. 26", i *Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Fortegnelsen bind 2, Fortegnelse paa alle de Skrifter som siden Trykfriheden ere udkomne, stk. 1-30, anm. nr. 1-447, dækkende 14.09.71-13.09.72*, Kanneworff, 1772, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-4_002-shoot-workid4_002_026.pdf (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Fortegnelsen bind 2, Fortegnelse paa alle de Skrifter som siden Trykfriheden ere udkomne, stk. 1-30, anm. nr. 1-447, dækkende 14.09.71-13.09.72

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

401

Fortegnelsen over alle udkomne Skrifter, siden

Trykfriheden.

Anden Aargang, 26. Stykke.

No. 374.

Verdens Historie, forfattet af Ove Guldberg. — II. Deel, I. Bind. — Kiøbenhavn 1772. Trykt og findes tilkiøbs hos August Friderich Stein, boende i Skidenstrædet No. 171. Stor 2 Alphabeter 3 1/2 Ark foruden Dedication og Fortale.

Her er Fortsættelsen af et Skrift, hvis Fortreffelighed allerede er bekjendt. Den anden Deel skal indeholde Historien af den femte Tidsalder fra det Persiske Monarkies Stiftelse ved Cyrus, indtil Alexanders den Stores Død, eller fra Verdens Aar 3408. til 3619. Men de vigtige Til-

2

402 dragelsers Mængde har tvunget Forfatteren til at bestemme til den femte Tidsalder tvende Bind. Dette første begynder med almindelige Betragtninger over den femte Tidsalder. Derpaa følger S. 4. det Persiske Monarkies Historie indtil Darius Codomannus. S. 184. Om Monarkiets Lande Østen og Norden for Euphrat. S. 227. Om Indien. S. 235. Om Monarkiets Lande Senden for Euphrat. S. 271. Om dets Lande Vesten for Euphrat. Derefter kommer Forfatteren til Grækenland, og begynder S. 373. at beskrive dets Historie fra Tidsalderens Begyndelse til Xerxis Nedlag ved Mycale og Athenens paafølgende Overmagt, og S. 486. derfra til Athenens Erobring og den Peloponesiske Krigs Ende.

Indretningen er for Resten i dette Bind den samme, som i første Deel. Dog finde Læserne endnu her en Bequemmelighed meere i det, at paa hver Side er i Bredden antegnet det Land og den Regent, hvis Historie beskrives. Til Slutning findes et alphabetisk Register.

No. 375.

Unterricht von Pferden, Kühen, Schafen und Schweinen, wie man dieselben warten und aufziehen muß; imgleichen von ihren Krankheiten, und von den Arzneien und Heilmitteln.

3

403

Erster Theil. Auf Königs, allergnädigsten Befehl herausgegeben von P. C. Abildgaard. Doct. Med. U. H. — Copenhagen und Leipzig, verlegt Heinech und Faber, 1777, Stor 17 Ark i 8. med 3 Kobbertavler. Koster 32 Skill.

Denne Deel handler først i 9 Capitler om Heste: om alt hvad der henhører til den Videnskab at kiende dem, at udvælge dem til adskilligt Brug, og at dømme om deres Fuldkommenheder eller Mangeler; dernæst om deres Pleie og Røgt; om Stutterier, og om Beslag. De følgende Afdeeling afhandle kortere de øvrige Huusholdnings Dyrs Natur og Behandling.

I Forerindringen siger Forfatteren, at den anden Deel skal afhandle disse Dyrs Sygdomme, og deres Lægemaade i følgende Orden: 1) En kort Physiologie. 2) Lære om Sygdomme i Almindelighed. 3) Om Lægemedlerne og deres Virkning. 4) Almindelige Regler af Lægekunsten, Og 5) enkelte Sygdomme og deres

Lægemaade.

Saa vel den Maade, paa hvilken denne første Deel er Udført, som Forfatterens ellers bekiendte Indsigter lade os med god Grund haabe, at dette Skrift vil blive et af de nyttigste, og opfylde den

4

404

Mangel vi hidtil have havt paa gode og grundige Underretninger i den veterinærvidenskabelige Videnskab.

No. 376.

Fabrikernes Flor, som et Middel til Dannemarks Opkomst.—Af Friderich Hoffmann.— Kiøbenhavn 1772. Trykt hos Brødrene Berling. Stor 8 1/2 Ark in 8vo foruden Tabellerne. Selges hos Pelt paa Børsen for 2 Mark. —

Det er egentlig Manufacturer og i sær de uldne, Forfatteren her handler om, og søger i det første Stykke af Skriftet at vise, af Engellands og Frankriges Exempel, at de Lande, hvor Manufacturer florere, ere i en særdeles lykkelig Forfatning. (I Henseende til det sidstes nærværende Tilstand, kunde nogen lettelig faae i Sinde, at gjøre en Exception). Det andet viser vore Fabrikers Tilstand og den Nytte, Landet har havt af samme, og det tredie Fabrikers Nødvendighed for Danmark, som et af de kraftigste Midler til at bringe Landet i Flor.

Paa 4 medfølgende Tabeller findes Beregninger over de fra 1748. til 1771. ved Manufacturerne forbrugte udenlandske raae Materialier, og derved vundne Arbejdsløn, samt over de i disse Aar forfærdigede uldne, Bomulds- og Silketøyer.

5

405 Da vore Landsmænd virkelig behøve, at erindres om deres patriotiske Pligter i Henseende til indenlandske Næringsers Understøttelse; saa er Forfatterens Umage med dette Skrift uden Tvivl nyttig og roesværdig, omendskiønt endeel af hans Beregninger og Sætninger vil taale Modsigelse eller Indskrænkning, som for Exempel den: At Uldmanufacturer burde hos os gaae for de Linnede, fordi de uldne Tøier koste meere at forfærdige.

No. 377.

Korte Betænkninger over den Islandske Handel, deelte udi tvende Afhandlinger, af hvilke den første berører Islændernes Skibsfart, og adskillige fremmede Nationers Handel paa Island, den anden den Danske Handel sammestæds. Forfattede af John Olavsen, Vicelavmand for Norden og Vesten i Island, samt korresponderende Medlem i det Kongel. Danske Landhuusholdnings Selskab i Kiøbenhavn. — Kiøbenhavn 1772. Trykt hos Brødrene Berling. Stor 5 Ark, 8. Selges hos Pelt paa Børsen for 16 Skilling.

Efter Forberedelsen, hvori fremsættes noget om Handel i Almindelighed, bliver i den første Afhandling den Islandske Handel beskrevet fra de gamle Tider, først den ubetydelige indenlandske,

6

406

dernæst Islændernes Handel med egne Skibe, og endelig Norges, Storbritanniens og de Tydske Stæders Handel paa Island. Af disse Beretninger uddrager Forfatteren følgende Slutninger: 1) At Islændernes Handel med egne Skibe har været den sikkerste for Landet, og den fordeelagtigste. 2) Den Norske uforfalsket og reedelig. Men tilsidst utilstrækkelig, 3) Den Storbritanniske uforlignelig, o. s. v. Den Tydske uretfærdig, men dog taakeligere, end den paafølgende Danske. Denne forestilles i den anden Afhandling fra første Tider af som den rette Hovedårsag til Landets elendige Tilstand. Nogle Betragtninger over Monopolie-Handels Skadelighed, og endelig Forslage til en meere, eller mindre indskrænket Friehandel for Island slutte dette lidet læseværdige Skrift.

No. 378 Andet Anhang til O. D. Lützens Anmærkning over Betænkningen: Hvorledes Frihed og Eiendom kunde forskaffes Bondestanden, indeholdende 1. En Anmærkning over de til samme Betænkning udgivne Zusätze. 2. En Replique til den Critiske Journals Anmældelse af Lützens Anmærkning. Kiøbenhavn 1772. Tilkiøbs hos G. C. Rothens Arvinger og Profft for 8 Skilling. Stor 3 Ark 8.

7

407

Efterat Forfatteren har igiennemgaaet sine Antagonisters Indvendinger imod hans før udgivne Anmærkning,

nævner han til Slutning, for at frietages for den ham tillagte Partiskhed, nogle af de mærkværdige Forslag, som han i Aaret 1767. indsendte til General-Landvæsenets Collegium. —

Iblant den ellers saa grundige Forfatters Sætninger legge vi Mærke til en, som er fremsat uden Beviis: Han siger S. 24. at "Aarsagen, hvorfor der paa lige Grund og Strækning kan være større Folkemængde i Norge, end i Danmark eller Hertugdommerne, er denne: at der skattes og afgives mindre." En Sætning, som uden Tvivl vil være underkastet Modsigelse, og maaskee vanskelig at bevise.

No. 379.

Tanker om Norges Extra-Skats beqvemmere Repartition. — Kiøbenhavn 1772. Trykt hos Morten Hallager og sælges hos Buch paa Nørregade No. 245. for 2 Skilling, 1/2 Ark, 8.

Forslaget gaaer ud paa: 1) At de mange Slags Skatter og Udredseler skulde slaaes sammen under eet Navn af Lands Skat, hvorunder Extra-Skatten ogsaa maatte begribes, 2) At de

8

408

mange Species af Skyld skulde reduceres til een Benævnelse. Disse Forslag, som ikke ere gandske nye, vilde vist under fornødne Indskrænkninger og Bestemmelser være nyttige; men de ere her ikke udførte og oplyste saaledes, som de burde.

No. 380.

Giensvar paa det i Magazinet for Patriotiske Skribentere under No. 100. indkomne Tanker om Nytten for Dannemark, og om den Danske og Holsteenske Ulds Udførsel; samt en videre Betragtning og Demonstration om de Danske Fabriqvers befindende Tilstand og Opkomst, til Fordeel og Nytte for Staden og Handelen imellem begge Rigerne. — Kiøbenhavn 1772. Trykt og sælges hos Höecke for 6 Skilling, 1 1/2 Ark, 8.

Forfatteren underskriver sig Otto L. Bie. Hans Hensigt skulde være, at forsvare Fabrikkerne, og bevise, at den Danske og Holsteenske Ulds Udførsel bør være forbuden. Hvorledes dette er udført, kan man nogenledes slutte af at læse Titelen.

No. 381.

Det forvandlede Danmark, eller Upartiske Tanker over de nyere Forandringer. — Kiøbenhavn 1772. Tilkiøbs hos Theehandler Hans

9

409 Møller, boende i Lavendelstrædet No. 78. for 12 Skilling. — Trykt med Godiches Skrifter. Stor 3 Ark 8.

Forfatteren handler 1) om det Danske Sprogs Opkomst. 2) Om det Danske Cancellie. 3) Om Finantz-Collegium med de derunder hørende Danske, Norske og Tydske Kammere. 4) Kiøbenhavns Stadsraad. Og 5) om den almindelige Pleie-Anstalt. Imod disse Indretninger gjør han en Deel meest ubetydelige Indvendinger, og er i sær misfornøjet med Pleie-Anftalterne. Overalt er Skrifter af liden Vigtighed, og langt fra ikke saadant, som man efter Titelen skulde vente.

No. 382.

Secilia Anders Datters Skrivelse til Argus, hvori hun med inderlig Bøn beder ham, at han dog vil forbarme sig over hende, og være hende behjælpelig i, at hun maa beholde sin Silke-Kaabe, og ved sin Forbøn mage det saa hos Hr. * * * *, at han ikke vil skille hende ved al sin Verdens Velfærdt. — Kiøbenhavn 1772. Trykt og bekommes hos A. H. Godiches Efterleverske for 4 Skilling, 1 Ark 8.

Elendig Sladder, som en Tieneste-Pige vilde skamme sig ved at have skrevet. Meenin-

10

410

gen skal være, at stride imod Overdaadigheds indskrænkelse

No. 383,

Svar til Forfatteren af Recensionen i Bibliothekets No. 14. 1772. over Anders Christensens Brev til * * * om Kornpriser, Proprietairer med meere. Kiøbenhavn 1772. Trykt og bekommes hos Godiches Enke. Stor 30 Sider 8vo.

Dette Svar er først, ledsaget med Noter, indført i Bibliothekets No. 35. 36. 37. men siden for sig selv udgivet. Da vi formoder, at det er i enhver af vore Læseres Hænder, skulde videre Efterretning fra os være overflødig.

No. 384.

Nyeste Beskrivelse over Hun-Contorenes Udfrielses-Fest paa den extraordinaire Flytte-Tiid, som skeede ved Creti og Pleti u. Kan af Liebhaberne synges som Jephtas Viise. Kiøbenhavn, hos Hallager for 2 Sk. et halv Ark 8.

No. 385.

En saare merkværdig Spaadom om Grev Struensees formastelige Forbrydelse og den

11

411 derpå fulgte almindelige Forstyrrelse u. Nu funden i en af Sparbondes Dragkisteskufter, og til Trykken befordret af en Nat-Pikkenerer. Kiøbenhavn, hos Hallager for 2 Skilling, et halv Ark.8.

No. 386.

Liebhabernes Giensvar paa Nat-Nymphernes Svane-Sang og sidste Afskeeds-Tale til deres Liebhabere. Kiøbenhavn, hos Höecke

for 2 Skilling, et halv Ark 8.

No. 387,

En Viise af en af Stadens Nympher, som beklager sin og hendes Søsteres Nød over Gr. I. F. Struensees hastige og nedrige Fald. — Melod. For nogle Dage du som modig Kykle-Hane. Tilligemed hendes Liv- og Levnets-Beskrivelse til Dato. Kiøbenhavn, hos Svare for 4 Skilling, 1 Ark 8.

No. 388.

Hiertestyrkende Draaber imod Qvalm og

Sorg for de skadelidende Brødre og Søstre, som den 17 og 18 Januar bleve ruinerede. Distileret af en gammel Søster, som med et oprigtigt Hierte tager Deel i deres tilføjede Skade. Kiøbenhavn 1772. hos Svare for 4 Skilling, i Ark 8vo.

Alle tilsammen lutter Lapperier!

12

412

No. 389.

Velmeente Glæds-kabs-Tanker til vores

dyrebare Monark Kong Christian den 7de, Arve-Prinds Friderich og Dronning Juliane Marie, i Anledning af den 17 Jan. Kiøbenhavn 1772. hos Svare, 1 Ark 8vo.

No. 390.

Ode, i Anledning af Kongens Fødsels-Dag. Kiøbenhavn 1772. Trykt hos Höecke, og sælges hos Collecteur Høyer paa Christianshavn lige over for Apotheke for 4 Skill. 1 Ark 4to.

No. 391.

Tvillingrigets Glæde-Sang, paa den af Norden høstelskede ægte Landes Moder Dronning Juliane Marie høstglædelige Fødsels-Fest den 4 Sept. 1772. Nynnede for at siunges, som: Min Philander, Tiden minder. Kiøbenhavn, hos Thiele, et halv Ark 8.

No. 392.

Den Kongelige Livvagts Lykønskning til

Kongen paa hans Fødsels-Dag den 29 Januar. 1772. af Haslaker Nordmand. Kiøbenhavn, hos Svare for 2 Skilling, et halv Ark 8.

13

413

No. 393.

Tvillingrigets Tvilling-Glæde, i Anledning af den blant Dagene velsignede 17de, som gav os den høstglædelige 29 Jan. Kiøbenhavn, hos Stein, et halv Ark 8.

No. 394.

Det gyldene A.B.C. i Anledning af 17 Jan. 1772. Trykt og tilkiøbs hos Höecke for 2 Skill. et halv Ark 8vo.

Alle disse Glædesviser ere usle poetiske krammerier af saadanne Folk, som enhver Leilighed ansporer til at smøre os nogle stakkels Riim paa Papiret.

No. 395.

Struensee hos Manden, som i Navnet er baade Struens og Ruens her at see. Kiøbenhavn, hos Svare for 2 Skilling, et halv Ark 8.

Saavidt vi kan slutte af den maadelige Poesie, de idelige Ordspil og bibelske Citationer, er nok denne Piece forfattet af en riim - forlegen Landsbye - Præst omtrent af samme Smag som H. F. Tr.

14

414

no. 396.

Vedvarende Vidnesbyrd om Nordens Glæde over den 17 Jan. 1772. Samlet af de fleeste steders udviste Fryd Tegn over den da skeete Forandring ved Hoffet. Kiøbenhavn, trykt med godiches Skrifter, og sælges sammesteds for 10 Skilling, 2 og et halv Ark 8vo.

Denne Forfatter har ligesaa gode Gaver, som de fleeste af vore 17de Januarii's Skribentere, til at fortælle os Meere, end han selv veed. Man skulde troe, naar man uden at see Titelen, læste Stykket igiennem, at hans Hensigt var at give os en Fortegnelse paa Dannemarks og Norges Kiøbstæder; thi dem anfører han store og smaae i alphabetisk Orden. Tænke vi derimod paa, at hans Hensigt er at bevare fra Forglemmelse de frydetegn, som de udviste over den bekiendte Forandring; da troe vi, at han har foretaget et Arbeide, som ikke vil sætte Eftertiden i stor Forundring. — Hvilke ere de Glædes-Tegn? — jo, i nogle Kiøbstæder fordrev man en Nat hos en Borgemester eller Officeer med at spise, drikke og være vel tilmode. Men. hvor mange meldte Rygtet os slet intet fra? — Lad saa være! Forfatteren slutter her efter Rimelighed, at de ikke heller har været uden Glædes Følelser. — Det kunde man da endelig nok troe, uden at Fors. behøvede at forsikre

15

415 os derom: — Og Hvorfor vilde han endelig bebyrde sin poetiske Aand med at besiunge Rimeligheder, da dens Mathed neppe udholder Virkelighederne?

No. 397.

Forsvarsstrift for døbte Jøder, eller Betænkninger over for dum værende Stifts-Provst i Siellands Skift &c. Hr. Henric Gerner, over hans i Aar udkomne Skrift (hans Vita og Fata kaldet) men besynderlig over samme Bogs Tyvende Kapitel om døbte Jøder. Opskreven

og til Trykken leveret af Ludvig Jørgen Nyeborg, israelita converso. Trykt hos

J. R. Thiele. Stor 1 og et halv Ark 8.

Det Gernerske udgivne Skrift røber paa flere end et Sted sin Forfatters baade Eenfoldighed og forudfattede Meeninger, og er af liden Betydelighed i Fornuftiges øine. — Desuagtet kan det hos Mængden (og her har den gode G. vel mange Tilbedere) have ikke de beste Følger, ved enten at opvække nye eller bestyrke gamle Fordomme. Af flige Aarsager kunne vi ikke misbillige den Iver, hvormed Hr. N. søger at fralegge den jødiske Nation de beskyldninger, G. har frembragt i sit Skrifs 20 Kap. — Pøbelen er alt for tilbøjelig til at mistænke en Jødes Omvendelse,

16

416 og glæder sig ved at kunde faae nye Grund til at retfærdiggjøre den imod Jøderne herskende Forfølgelses Aand: Dog Hr. N. har eftertrykkelig nok lagt for Dagen baade denne og flere skadelige Følger,

som kunde foranlediges ved det Gernerske ubetænksomme Udsagn. — Forf. glemmer ikke heller at gjøre Hr. G. saa liden og ubetydelig i sine Læseres Hine, som mueligt; i sær tumler han sig lystig om med ham i den Punkt, som angaaer hans Bortreise til Hernhut, og hans Tilbagekomst derfra; og i dette Stykke har vel Hr. G. i sær givet sig blot for ufordeelagtige Formodninger. Christeligere havde maaskee Hr. N. gaaet tilverks med sin Contrapart, om han havde ladet see meer Sagtmodighed. — Men han var anareben paa et ømt Sted. — For Resten yttre Forf. i dette lidet Forsvarsskrift en sund Tænkemaade — og giver ingen Grund til at mistænke hans Hierte.

No. 398.

fuldstændige Tal-Lotteries Tabeller over Indskud og muelige Gevinster paa alle Spillemaader, samt en Tabelle over de Amber, Terner og Qvaterner, som indeholdes i alle Lotteriets 90 Tal. Khavn. 1771. Trykt hos Höecke, og sælges hos Buch for 2 Skilling, et halv Ark 8.

Indholdet svarer net op til Titelen.